

**Республикалық терминология комиссиясының
2025 жылғы 10 қазандағы отырысында бекітілген терминдер**

Нормативтік құқытық актілерде қолданылатын терминдер		
р/с	орыс тілінде	қазақ тілінде
1.	абстрактная сделка	абстракт мәміле
2.	авансированные средства	авансталған қаражат
3.	адаптировать	бейімдеу
4.	административное задержание	әкімшілік кідірту
5.	административное усмотрение	әкімшілік ықтиар
6.	административный арест	әкімшілік қамақ
7.	административно- процессуальное право	әкімшілік процестік құқық
8.	адресация платежа	төлемді бағыттау
9.	аккумулятивное денег	ақшаны жинақталуы
10.	акт специального расследования	арнайы тергеп-тексеру актісі
11.	акт списания товарных потерь	тауар жоғалтымын есептен шығару актісі
12.	активация	активтендіру
13.	активизация	жандандыру
14.	актуарный расчет	актуар есептеу
15.	анонимное заявление	аноним арыз
16.	антидатирование	өткен күнін қою
17.	антиобщественное действие	қоғамға қарсы әрекет
18.	арбитражное разбирательство	төрелік талқылап-таразылау
19.	аргументированный отказ	аргументті бас тарту
20.	арендный подряд	жалға алу мердігерлігі
21.	арест	қамақ (қамау) <i>(адамға қатысты)</i> ; тоқтам салу <i>(мүлікке қатысты)</i>
22.	арест на имущество	мүлікке тоқтам салу
23.	ассигнование	қаржы бөлу
24.	афера	айлакерлік
25.	банк с иностранным участием	шетел қатысатын банк
26.	банковская пластиковая карточка	банктің пластик картасы
27.	безвозвратная ссуда	қайтарымсыз несие
28.	безнадежные к взысканию задолженности	өндіріп алуға келмейтін берешек
29.	безналичные деньги	қолма-қол емес ақша
30.	беспристрастность	бейтараптық
31.	бессрочный заем	мерзімсіз қарыз
32.	бюджетно-налоговая политика	бюджет-салық саясаты

33.	бюро пропусков	рұқсатнама бюросы
34.	валидность	валидтілік
35.	ведомость	тізімдерек
36.	ведомственный архив	ведомыстық мұрағат
37.	ведомственный учет	ведомыстық есепке алу
38.	ведомственный финансовый контроль	ведомыстық қаржылық бақылау
39.	ведомство	ведомыс
40.	вербовка	арбау
41.	вечный вклад	мерзімсіз салым
42.	взыскание	жазалау; өндіріп алу
43.	влечение ответственности	жауаптылыққа әкеп соғу
44.	вовлечение (вовлеченность)	тарту
45.	возмездный договор	өтеулі шарт
46.	возмещение потерь	жоғалтымды өтеу
47.	вознаграждение за работу	жұмыс сыйақысы
48.	возраст привлечения к административной ответственности	әкімшілік жауапқа тарту жасы
49.	встречное условие	қарсы талапшарт
50.	вторичный рынок	қайталама нарық
51.	выкуп	өтеп алу
52.	выкуп долга	борышты өтеп алу
53.	выписка с лицевого счета	жеке шоттан үзінді көшірме
54.	выработка мер	шараларды тұжырымдау
55.	выработка рекомендаций	ұсынымдарды тұжырымдау
56.	выселение должника	борышкерді шығарып жіберу
57.	выставление распоряжения счет-фактур	шот-фактура өкімін ұсыну
58.	выявление налоговых правонарушений	салықтық құқық бұзуды анықтау
59.	гарантийная выплата	кепілденген төлем
60.	гарантийное возмещение	кепілдік өтем
61.	гарантированная мощность	кепілдік қуат
62.	гендерная политика	гендер саясаты
63.	годность	жарамдылық
64.	голосовое сообщение	дауыстық хабарлама
65.	горячая линия	жедел желі
66.	горячая точка	шиеленіс ошағы
67.	государственное казначейство	мемлекеттік қазынашылық

68.	государственный заем	мемлекеттік қарыз
69.	грабеж с насилием	күш көрсетіп тонау
70.	гражданин; гражданка	азамат
71.	гражданская правоспособность	азаматтық құқық қабілеттігі
72.	грубое нарушение норм закона	заң нормаларын өрескел бұзу
73.	дата упаковки	қапталған күні
74.	дача показаний	айғақ беру
75.	двойная форма вины	кінәнің қос нысаны
76.	двойное складское свидетельство	қойманың қос куәлігі
77.	действительность	жарамдылық
78.	действительный документ	жарамды құжат
79.	декриминализация	қылмыссыздандыру
80.	делопроизводство по обращениям	жолданым бойынша іс жүргізу
81.	деофшоризация	офшорсыздандыру
82.	депутатский запрос	депутаттық сауал
83.	дети с особыми потребностями	ерекше күтім қажет балалар
84.	деяние	қылық
85.	добровольное исполнение	өз еркімен орындау
86.	добровольные пожертвования	ерікті қайырымалдық
87.	добросовестный приобретатель	адал иемденуші
88.	доверенность с правом передоверия	қайта сенім білдіру құқығы берілген сенімхат
89.	договор уступки исключительного права	айрықша құқықты басқаға беру шарты
90.	договор целевого вклада	мақсатты салым шарты
91.	договора найма (поднайма) жилища	тұрғынжайды жалдау (қосымша жалдау) шарты
92.	договорная сумма	шарттық сома
93.	договорная цена	келіскен баға
94.	дознание	анықтап-білу
95.	документы личного происхождения	өмірдерек құжаттары
96.	документы по личному составу	жеке құрам құжаттары
97.	долг	борыш; қарыз
98.	долг солидарный	ортақ борыш
99.	долговое товарное обязательство	борыштық тауар міндеттемесі
100.	долговое требование	борыш талабы
101.	долевое участие в жилищном строительстве	тұрғынжай құрылысына үлестік қатысу
102.	должностная халатность	лауазымдық салғырттық

103.	домашний карантин	үйдегі карантин
104.	домовладение	үйге иелік ету
105.	допрашиваемый	жауап алынушы
106.	допустимость	жол берушілік
107.	достижение совершеннолетия	кәмелетке толу
108.	досудебное расследование	сотқа дейін тергеп-тексеру
109.	доходность	кірістілік
110.	доход, подлежащий налогообложению	салық салынатын кіріс
111.	единоличная экспертиза	жеке-дара сараптама
112.	жизнедеятельность	тыныс-тіршілік
113.	жизнеобеспечение	тіршілікті қамтамасыз ету
114.	жизнеобеспечение населения	тұрғындардың тіршілігін қамтамасыз ету
115.	заведомо ложный донос	көрінеу жалған сөз жеткізу
116.	заведомо неправосудный приговор	көрінеу әділетсіз үкім
117.	завещание с условием	талапшарты бар өсиет
118.	завещательный отказ	өсиет міндеттемесі
119.	завладение	иеленіп алу
120.	завладение имуществом	мүлікті иеленіп алу
121.	задержание под стражу для выдачи	ұстап беру үшін кідірту
122.	заем рентный	ренталық қарыз
123.	займодержатель	қарыз иесі
124.	заказ-наряд	тапсырыс-жүктелім
125.	закон лояльности	бейілділік заңы
126.	законная сила	заңды күші
127.	закономерность	заңдылық
128.	законоположение	заң ережесі
129.	законотворческая деятельность	заң шығару қызметі
130.	законотворчество	заңшығарым
131.	закредитованность	шамадан тыс кредит алу
132.	замечание	ескерту
133.	замысел действий	әрекеттің түпкі мәнісі
134.	запасной судья	қосалқы судья
135.	запрещено законом	заңда тыйым салынған
136.	запрос	сауал; сұратым; сұрау салу
137.	захват заложника	адамды кепілге алу
138.	зачисление денег	ақшаны есепке жатқызу

139.	заявитель (жалобщик)	арызданушы (шағымданушы)
140.	злоупотребление обязанностями опекуна	қорғаншының міндеттерін теріс пайдалану
141.	изготовитель	өнім шығарушы
142.	индивидуальный правовой акт	жеке құқықтық акті
143.	индивидуальный предприниматель	дара кәсіпкер
144.	инициатива	бастама
145.	иницирование (инициировать)	бастама жасау
146.	инструктаж	нұсқаулық беру
147.	информационное освещение	ақпараттық жазып-көрсету
148.	информирование	хабар беру
149.	иск	дауталап
150.	исключение из правил	ережеден тысқарылық
151.	исковое требование	дауталап талабы
152.	истец	дауталапшы
153.	истребование	талап етіп алдырту
154.	классификатор	жіктеуіш
155.	коммерческая база данных	коммерциялық дерекқор
156.	коммерческий подкуп	коммерциялық паралау
157.	конкретная миссия	нақты миссия
158.	конкурсная заявка	конкурсқа өтінім
159.	консолидированный бюджет	шоғырландырылған бюджет
160.	контекст	мәнмәтін
161.	контроль за уплатой налогов	салық төлемдерін бақылау
162.	контрольный пост	бақылау бекеті
163.	конфликт	жанжал; шиеленіс; қақтығыс
164.	конфликтная ситуация	шиеленісті жағдаят
165.	корректировка	түзетім
166.	косвенная принадлежность	жанама тиесілік
167.	косвенное владение	жанама иелену
168.	кривая доходность	кірістілік қисығы
169.	кризисный период	дағдарыс кезеңі
170.	криминализация	қылмыстандыру
171.	критическая группа населения	халықтың сынамды тобы
172.	легализация	заңдастыру
173.	лицо, осуществляющее досудебное производство	сотқа дейінгі істі жүргізетін адам
174.	лицо, привлекаемое уголовной ответственности	қылмыстық жауапқа тартылатын адам

175.	лишение звания	атақтан айыру
176.	локальное экспертное заключение	локалдық сараптама қорытындысы
177.	локальные акты	локалдық актілер
178.	льготный период	жеңілдік кезеңі
179.	малообеспеченная семья	табысы төмен отбасы
180.	награда	марапат
181.	награждение	марапаттау
182.	медицинское показание	медициналық көрсетілім
183.	мелкое хищение	ұсақ-түйек жымқыру
184.	меры административного взыскания	әкімшілік жазалау шаралары
185.	меры запретительно-ограничительного характера	тыйым салу-шектеу сипатындағы шаралар
186.	меры пресечения	бұлтартпау шаралары
187.	меры процессуального принуждения	процестік мәжбүрлеу шаралары
188.	местное содержание	жергілікті қамтылым
189.	морально-психологическое состояние	моральдық-психологиялық жай-күй
190.	моральный износ	моральдық тозу
191.	мошенничество	алаяқтық
192.	наблюдатель	байқаушы
193.	наблюдательный пост	байқау бекеті
194.	наведение справок	анықтама жинау
195.	наемник	жалданушы
196.	наемничество	жалдамалық
197.	накопление	жинақтау
198.	налогообложение процентов по вкладам	салымнан түсетін пайызға салық салу
199.	направление запроса	сұраным жіберу
200.	нарушение	бұзу
201.	нарушение закона	заң бұзу
202.	нарушение порядка	тәртіп бұзу
203.	наряд-допуск	жүктелім-рұқсат
204.	насилие	зорлық-зомбылық
205.	настоящее местоположение	дәл орналасқан жері
206.	наукоемкое производство	ғылымды қажетсінетін өндіріс
207.	начисление зарплаты	жалақы есептеу
208.	начисление из национального фонда	ұлттық қордан түсетін қаражат

209.	неадекватность	бейбарабарлық
210.	невменяемость	есі дұрыс еместік
211.	негласные следственные действия	жасырын тергеу әрекеттері
212.	негодность	жарамсыздық
213.	недвижимое имущество; (недвижимость)	жылжымайтын мүлік
214.	недействительность	жарамсыздық
215.	недействительность брака	неке жарамсыздығы
216.	недобросовестный участник	жосықсыз қатысушы
217.	недопустимость	жол бермеушілік
218.	нежилое помещение	тұруға арналмаған орынжай
219.	ненадлежащее лицо	қатысы жоқ адам
220.	неоплачиваемый труд	ақы төленбейтін еңбекақы
221.	неотложная мера	кезек күттірмейтін шара
222.	неправомерное поведение	құқыққа сыйымсыз мінез-құлық
223.	неправомерность	құқыққа сыйымсыздық
224.	непригодность	жарамсыздық
225.	неприкосновенность	қол сұқпау; тиіспеу (<i>адамға қатысты</i>)
226.	неприкосновенность достоинства человека	адамның қадір-қасиетіне тиіспеу
227.	неприкосновенность личности	адамның жеке басына тиіспеу
228.	неприкосновенность собственности	мүлікке қол сұқпау
229.	несистемный риск	жүйесіз қатер
230.	несостоятельный должник	дәрменсіз борышкер
231.	нецензурная брань в общественных местах	қоғамдық орындарда бейәдеп сөйлеу
232.	ниже порогового значения	шектегі мәннен төмен
233.	номинальная стоимость	номинал құн
234.	нормообразование	норматүзім
235.	нормотворчество	нормашығарым
236.	носители информации	ақпарат тасығыш
237.	обеспечение правовой определенности и справедливости	құқықтық айқындықты және әділдікті қамтамасыз ету
238.	обжалование	шағымдану
239.	обжалование заочного решения	сырттай шешімге шағымдану